Рік видання: XII. 1. XI. 1934. Число: 7.

ЧАСОПИС ПЛАСТОВОЇ МОЛОДІ

Дай брате руку.

Підкарпатська Русь, це наша прадідна земля, яку заселили наші пра-прадіди, тут родились, росли і вмирали наші прадіди, діди й батьки, тут родились і живемо й ми. Як кожному народови в світі наймилійша їх рідна земля, так найми-лійшою і для нас є наша рідна груда, наш Рідний Край, наша Підкарпатська Русь.

Всі народи на світі люблять і працюють для свого Рідного Краю, для свого Рідного Народу, так і ми всі свої сили маємо посвятити одній праці для свого рідного українського народу на Підкарпатській Руси. Всі ми походимо з народу, всі і мусимо працювати для Нього. Добро нашого народу є добром всіх нас.

Ми пластуни. В законі нашім на першім місті поставлено любити свій нарід і працювати для нього. Отож нам пластунам, які находимось по всіх і найтемнійших закутинах нашого Підкарпаття, нам пластунам, які найближе стоїмо до нашого всіми забутого селянина, які між ним ходимо, з ним говоримо, з ним переживаємо і його радости і його болі, нам уложено першою повинностею стати його найщирійшим приятелем, помічником й дорадником.

Ми повинні стати на услузі, повинні виховувати наш народ.

Наші діди, батьки виростали ще тоді коли їх уста були закриті чужим кулаком, який недавав можливости учитися, читати і взагалі освідомлюватись. Ними не цікавився ніхто і вони росли мов бурян якого кожний хто хотів топтав.

Нині, ми пластуни, живемо в часі коли можемо вести всяку просвітну працю між собою і між нашим народом.

Нашим пластовим святим обовязком є працювати для нашого народу.

Між нашим народом панує, гуляє чорна постать темноти, несвідомість яка є путом розвою нашого народу.

Сесю постять темноти ми пластуни мусимо вбити.

Темноту, неграмотність мусимо поборювати.

Так брате і сестро, даймо собі руки і з одною великою здоровою думкою вперед. Щирим словом промовме до наших селян пояснім аби він порозумів, що він мусить знати читати і писати, бо це потрібно йому для щоденного життя. Поясним їм чим вони суть. Хто незнає, навчім його читати писати. Тих котрі знають читати, даймо добрі книжки, новинки читати і вимуштруймо всяких способів до того аби привчаїти наш народ до читаня книг та часописів. Кожний з нас зокрема най покладе собі за завдання що два м'сяці або що пів року занятися з двома трьома нашими селянами і дотивиясновати їм, дотизаохочувати їх до читання книг, чи новинок, поки непривчаться, і так давати їм все свіжі і свіжі річи. Видивити, що найбільш цікавить їх і те давити їм За сими дальше вибрати нових і так заохочувати і других — пластунів до цеї так цінної святої пластової праці між нашим дорогим народом на Підкарпаттю За цим помали знов через новинки і книги та розмови заскіплювати до них любов до Рідного Краю, до Рідного Народу і до всього того, що нам рідне, миле, народне.

Несім поміж них нашого Пластуна і інші новинки та часописи, бож мусимо знати що через читання книг, новинок через добрі розговори найкраще можемо освідомити наш народ.

Памятаймо аби кождий з нас в своїм селі причинився до чим більшої культурноосвітної праці. Нехай браття і сестри не буде села деб ми пластуни не були, деб наше тепле братське слово не засягло.

Не досить звати себе пластуном, убратись в пластовий однострій і ходити в ньому, але потрібно достойному бути на наш пластовий однострій.

Дай брате руку — ліву від серця, руку любви, вірности і виховуймо між собою єдність, карність, любов, національну свідомість і все це несім між народ, — аби так стали ми, наш народ, здоровим, свідомим, дійсним господарем своєї землі.

Микола Вайда.

Козя:

Відділові вигуки.

Кожний пластовий відділ має свій окремий вигук — поздоровлення, яким звичайно цілий відділ вітає когось, чи дякує, вживає при стрічах та працанню пластових відділів. при ватрах тощо Може це бути короткий вірш, або кілька добре підібраних звучних складів, або окремі слова, що кілька разів повторяються Звичайно, краще складати відділовий вигук так, щоб він мав якийсь зміст.

Ось наприклад, коли пражські „Вяхнянинці“ прийшли до табору в Реметах (в 1927 році), то привітяли його так:

— Бу́м ціррастук, бу́м ц ррафук!
Вахнянинці, всі в один гук!
Чір, чу́р, б ц, бу́м — чір, гу́р, Пра́га!
В Реметях табору слава!

Напевно кожний з нас вже чув відділовий вигук. Він не читається, як з книжки, а вигукується — скандується. Себто всі пластуни враз вигукують окремі склади відділового вигуку.

Ще краще виглядає, коли цілий відділ гуртом наподоблює голос котрогось з гурткових звірят, або хору всіх гуртових звірят. Але це вже тяжчий вигук до виконяння й щоб він добре вдався треба добре підібрати окремі голоси та добре навчитися, коли кожний окремий голос має долучитися до хору інших голосів.

Наприклад: хтось з гуртка „Лисів“ зачинає тоненьким голоском по лисячому дзявкотіти (як це вміють лиси в зимі!); потім до нього долучається кілька голосів з гуртка „круків“, що зачинають низькими голосами крякати; до них потім зачинають потрохи долучатися голоси вивчих вовків з гуртку „Вовків“ и т. д. Нарешті всі голоси спільно закінчують свій хор якимсь ефектовним вигуком. Але треба такий цілий хоровий вигук добре підготовити (краще попросити учителя співу, щоб допоміг підібрати голоси!), щоб як почнете „гукати“ коло ватри, не повтікали вам гості! Голоси мають скоро, один за другим, впадати до хору й не перекрикувати один другого. Хто має добру фантазію, то легко підбере багато ріжних голосових ефектів, щоб вигук був цікавий та оригінальний. Але старатися, щоб вигук був якнайкоротший; тоді він робить більше враження.

На Джемборі, де з'їздяться пластові відділи ріжних наро-

Пластуни!

В місяці листопаді вийде „Календар Пластуна“ з богатим змістом. Інших календарів не замовляйте для себе. Ціна нашого календара з двома аркушами друку й місцем для записів лише Кч 2.— При гуртових замовленнях і порто платимо самі. Замовлення разом з грішми заспілайте на адміністрацію Пластуна.

дів, можна почути богато цікавих вигуків. Ось кілько таких вигуків ріжних народів.

Англія : Гіп, гіп, гурей!
Америка : Ра, Ра, рарара (3 рази)
Литва : Гей ціво, гей ціво, —
Гей ціво, ціво, ціво, цайс, —
Цайс, цайс, ціво.
Японія: Банзай Ніппон!
Естонія : Бойскаут, естіскаут, угага —
Але валміс, але валміс; угага —
Уга, уга, га.
Чілє : Гдзінка, дзанка, джума (3 рази)
Норвеґія : Гоп, гоп, гоп —
Геп, геп, геп —
Норґе, Норґе, Норґе.
Данія : Чікаліка, чікаліка, чау, чау, чау —
Бумалака, бумалака, бау, бау, бау —
Чікаліка, бумалака, ціс, бум, бак.

А. К.

Трівога в гуцульскім пластовім таборі

Тихий вечір наставав,
Добру хвилю віщував;
Місяць-князь світив сіяв,
Табор в горах спочивав.

Той табор наш ще новенький,
Як вулик пчіл веселенький,
Що в „Медведівці“ стояв.

Свічечки в шатрах блищали
І тихенько потухали,
Літня нічка надходила,
Пластунів до сну манила.

Все затихо й мирно спало,
Лиш вода в ріці бурчала,
Та буковий ліс дрімав.

—

Раптом! Бог знає, що случилось!?
Метушня якась счинилась,
Комендант Гр'м закричав
І в шатрі труби шукав.

Різкий тон труби лунає,
До алярму викликає:
„Браття, вгору! Під прапор!
„Ворог лізе на табор!!!!!

Галас, крик став серед ночі!
О, серденька ті дівочі!
Так тепленько ви дрімали,
А без жалю Вас злякали!

Грім командує відразу,
Поспішно дає накази:
Перестаньте всі кричать:
Запорожець до дівчат!
Бережи табор сестер,
Щоб ніхто з страху не вмер!

Хлопці - ви мої орлята
Сміливо вперед завзято:
Шість за річку, шість у річку!
Девять вгору за табор!

Як спіймаєте, то знайте;
Живим-мертвим не пускайте!
Бережіть ви наш прапор!!!

—

Товариство тут рвануло,
Аж земля кругом загула,
Ліс ломався і гучав!!.
(Але все ще де-хто спав!)

То не Циган був під ліжком,
Не брат Гарний лежав нишком,
А „Шпунтики" малесенькі
Поховались дрібнесенькі,
Лиш Біровчик вилізав,
Оченята продирав . . . .
Бульбочка в куток чкурнув
І вдавав, що він заснув,
Бо . . . верети командантські
В своє шатро потягнув!

—

А брати, як льви змагались!
Без зброї вперед кидались,
Без палиць із кулаками —
Зітрем ворога руками!
Лиш Медвідь-Бурмило дужий
Зовсім битись не хапався
(Хто-б то з ним тут зачіпався??
Він пройшовся, подивився
І знов спати положився.
Запорожець сильно скочив,
Свій табор в мент перескочив
І в дівочім опинився
(Мабуть там він не журився!!)
Бо дівчатка зустрічали,
Рученята простягали,
Сл'зоньками повні очі
„Брате, братику!" - благали
Запорожець усміхався,
До дівчаток придивлявся,
Весело сестер скликав,
Боронитись наказав!
Тут пластунки провідниці
Полякались, мов синиці!
З шатер гордо виступали,
А за хвильку . . без розбору
До хлопячого табору
Бистрійш серен приб'гали!
Монголочка, як зірвалась,
Більш в табор йти зарікалась!
А Рибонька все питала:
Що се було, Що си стало?!"
Зірка дуже лютувала,
Страшний дрюк в руках держала
(Хоч піднять ледви змогла),
А вже бити поспішала
Та кого, сама не знала —
Своїх-чужих помішала
І тонесенько кричала:
Гей, в дівчат ще сила есть!
Станем за пластову честь!
Будем битися ми вдячно!!
„(О господи, як то лячно!)"
Цибуля наша біленька
Ніжку зранила бідненька,
Між корчі вона десь впала,
Тихо плакала й зітхала.
Тут брат „Прошу"-легінь добрий
Був відважний і хоробрий,
„Першу поміч" памятає,
Сестру ранену хватає,
Вгору на руках підносить,
Ях квітоньку в табор вносить!
Бо тут, слухайте громадо!
Все шаліло, мов Торнадо!
Все кричало, лізло, рвалось,
Ревучи: „Держи! сюди!
Що сталось?"
А Зайчик наш не дрімав -
(Більш трівоги додавав!)
Скрізь він бігав та кричав
І верети „рятував"
Так, що після „рятування"
Не стало в шатрах вкривання.
Не одна душа зітхала:
Ех, коби тебе впіймала!!
Знав-би любий, як лякати
„Та верети рятувати!"

(Прод. слід.)

Запрошуємо до передплати „Пластуна" на рік 1935. За дрібних Кч 8.— дістануть наші читачі 10 чисел по 12 сторінок друку.

Десять літ тому...

Десять літ тому минає якраз цього місяця, як почали севлюшські пластуни видавати свій литографований, вісімстороновий часопис „Севлюшський Пластун“ У вступнім слові першого числа, яке написав гуртковий бр. Михайло Андрашко знаходимо такі напрямні; „Ми діти гір, ми діти наших синих Карпат, ми з тої землі, про яку співає поет

Там пан не клав ланцюхом меж,
Ворог не станув стопою,
Буйная там землі одеж,
Плекана пісней росою ...

і тому ми не знаємо вузького ярма на наших шиях, бо в ярма лиш волів закладають... Севлюшський Пластун буде свобідною птицею, дитиною нашої підкарпатсько-руської природи ... ми мусимо виплекати в собі любов до всіх, любов до правдивого людського життя.“

М. Диканько:

Сон.

.....І приснилось мені, що я вмер. Прилетів про мене мій рогатий ангел, цілий чорний, на козячик ніжках, з баранячим хвостом, взяв мене за руку й ми полетіли. Довго, чи коротко летіли, прилетіли до моря. Тупнув мій ангел і розступилася під нами земля й ми провалились. Я чіплявся руками й ногами й зубами за все, за що лише можна вчепитися, але нічого мені не помогло й ми опинилися перед великою брамою, на якій було написано: „Пеклоъ“. З часів Котляревського нічого в цій інституції не змінилося, хиба лише, що завели електрику та розширили секцію шкільних інспекторів. З нових осібностей запримітив я Борцюша Кумятського, який бігав навкруги „Країни див“, перевязаний мотузом сплетеним з його власних віршів. Наше жіноцтво репрезентувала Миколая Божук, сиріч ...(не скажу) Сиділа собі на Верховині і гризла зубами жіноче питання на Підкарпатті. Але найбільше я зрадів, коли уздрів на високому дубові привязанаго за язик редактора „Пластуна“. На ногах у редактора тел палася дощецка з написом: „за вимагання оповідань від авторів та ще в рубриці переписка редактора“. Ага, добре тобі так. З радощів утнув такий танок, якого ще не виділи ані прерії, ані джунглі, ані береги Тиси, коли на них таборують наші пластуни. І на самому серіозному викрутасі хтось мене потяг за ногу і я.... прокинувся. Наді мною стояв редактор „Пластуна“... а що, вже готове оповідання...?

Івасик на перших сходинах.

На полянці, коло ліску хлопці котрий куди порозбігалися. Одні за мотилями зачали вганятися, другі квіти почали зривати, лише ті хлопці, що вже були пластунами сіли собі гарно вкруг около учителя і челали на його приказ.

Пан учитель не довго давав на себе чекати. Коли побачив, що хлопці аж занадто дали собі волі, взяв до уст свиставку і нараз почувся сильний раз довгий, раз короткий а знову довгий свисток.

За одну хвилинку дітвора була в одній громаді. На різький приказ учителя „позір" старші пластуни витяглися мов струна, а їх наслідували й ті, що лише хотіли ще стати пластунами. За першим приказом учителя слідував зараз другий „почесть дай", нащо пластуни відразу підняли до капелюха праві руки, зложені до пластового поздоровлення, учитель заінтонував, а пластуни всі разом зачали співати пластовий гимн: „Гей юнаки, гей пластуни". По відспіванню гимна слідував дальший приказ учителя — провідника „спочинь", і всі пластуни поставали до вигідного положеня. Та недовго були в такім положеню, бо учитель командував знову „позір" а за ним зараз „минута мовчанки". І стало тихо, мов у гробі. Пластуни заціпили зуби й видивлялися лише перед себе. Та не так ті, що лише хотіли стати пластунами. В перших хвилях, може від несподіванки, і вони зістали в нерухомому положенні, та довго не видержали, зачали крутити то сюди то туди головами; здержувати надходячий сміх, та коли Івась глянув на скривлену міну свого сусіда, оба вони нараз вибухли сміхом. А за ними всі хлопці, й малі й великі зареготались веселим, молодечим сміхом. Витримав лише самий провідник, котрий зістав аж до кінця минути поважним.

— „Бачите хлопці, ви ще все не можете себе назвати правдивими пластунами. Правдивий пластун, це хлопець здисциплинований, який даний йому раз приказ виконає будь, щобудь. Але про це поговорю з вами иншим разом. Тепер мусимо приступити до переведення наміченої програми сходин. Писарю перечитай протокол, з минувших сходин. Юрко Карбованець перечитав из товстого зошиту протокол, з якого Івасик узнав, що попередні сходини відбулися над річкою і що курінним у них є Петро Стегура.

По прочитаню протоколу Кодрубець Петро продеклямував гарно вірш Гренджі-Донського „Не дамо".

Потім забрав слово учитель провідник, щоб пояснити пластунам, пластові закони.

Та про це напишемо в наступнім числі.

Біль Верховини.

Не питайте, чого плачу, чого сльози проливаю, чого свое зелене листя на жовте барвлю і в пропасть між скали опускаю . . .

Не питайте, чому чорним плащем покриваюся . . .

Не питайте . . . Чого дрімлю, засипаю, чому з очей слези річок проливаю . . .

Не питайте . . . легше стане.

Тяжко вам забути звуків чарівної трембіти, привабливих викрутасів рідної коломийки . . .

Не питайте — бо як скажу, як відкрию свое лихо, як розкажу біль свій тяжкий . . . заплачете й ви разом зі мною.

Золоте сонце вниз спускається, вітер вже зимний гуляє по скалах, долинах — полонинах, тай в село закрадається. А полонини до спання готуються . . . Дримле Верховина. ледви чує, як з долини несуться вигуки „Скоб ! Скоб ! На добраніч наша красо ! Гарних снів ! Скорої весни ! Пращай! ., На рік ! За рік !

Задрожала Верховина, отворила ще раз очі, ще раз роздивилась й ще раз заплакала.

У підножжі, у таборі, блакитно-жовтий прапор поволи спускаєсь, замовкли мельодії пластового гимну, затихли жарти, щезли шатра, згасає таборовий огонь . . .

Ні не згас. Його розібрали пластуни до своїх сердець і рознесли по цілому Підкарпаттю, щоб ним підпалити нові серця, щоб розігнати тьму, і щоб загорів в тисячі-тисячі серцях і своєю теплотою загрів ціле наше дороге Підкарпаття.

Розійшлися пластуни, а Верховина заплакала, заридала за своїми дітьми. Плаче і не чує, як з долини рвуться крики „Не плач ненько, успокійся, надійде час, засвітить з неба і для нас ; встане правда і загубить лихі люде, що людям зле спричиняють“ . . .

Дрімле, плаче Верховина, засипають полонини і не чують, як пластуни, туристи, старі й молоді пращаються. Пращаються, бож хто знає, чи іще кому доведеться бути гостем полонини, бачити на власні очі оту красу, оті чари . . . Пращаються, бо хто знає, кому ще раз доведеться чути трембіту, сопілку, чути шепіт гірських річок, чути співи, свисти пташок і блеянная овечок,

Пращаються . . . Дрімле, плаче Верховина, плаче крізь сон й утихає. Вітер зимний, як дитину усипляє, приколишує й тихо, тихо периною, вже білою закриває . . .

Чернянський.

Пластові поздоровлення ріжних народів.

Анґлія: Be prêpared!
Ірландія: Bi prepared!
Франція: Sois prêt!
Іспанія: Buena kaza!
Sempre adelaute!
Португалія: Alerta!
Швеція: Vas udo!
Норвегія: Var beredt!
Данія: Var beredt!
Ісландія: How each toher!
Бельгія: Bonne chasse!
Швайцарія: Allzeit bereit! Toujoures prêt! Sempre pronto!
Голандія: God pad!
Австрія: Gut Pfad!
Фінляндія: Ole valmis! Terve!
Латвія: Esi modis!
Литва: Budek!
Румунія: Sanatate!
Угорщина: Jó munkát!
Греція: Eso etimos!
Болгарія: Добра работа!
Чехословаччина: Buď připraven!
Польща: Czuwaj!
Росія (емігр.): Будь готов!
Югославія: Živeo! Zdravo!
Вірменія: Michd Badrazd!
Ірак: Ista ajdi!
Сірія: Bon travail!
Египет: Al salamo alaykon!
Сіам; Presat!
Індія: Swagatan! Yayyar!
(Welcom! Be prepared!)

УРЯДОВІ ПЛ. ВІСТІ.

— *Згідно ухвалі нарад* окр. звітодавців що відбулися 30. IX. ц. р. в Севлюші, Кр. Пл Старшина приготовляє проекти: І. (програми на краєвий пластовий здвиг укр. Пласту Підк. Руси, що відбудеться в днях 4. 5. і 6. V. 1935. (на св. Юра) десь в околиці Севлюш-Хуст; здвиг буде звязаний з табору-ванням, змаганнями пл і спортового характеру о першенство курінів та публичними виступами. Проекти і побажання присилати до 30. листопаду с. р.

— *Крім звичайних літних таборів* проектуєся заграничний табор, а то від половини липня на 14 днів. На разі є два проекти: участь в світ. жамборе Ольд-скаутів в Скандинавії, (біля Стокгольму), або прогулька-табор (мандрівний) до Адрійського моря в Югославію з побутом у Венеції Остаточні відомости подадуться в грудневому числі Пластуна. Побажання і проєкти присилати рівнож до 30. XI. ц. р. на адресу кр. звітодавця. В. Бичків

— *Пластуни! До праці!* Здавайте пл. фах. іспити, без іспитів не можна брати участи ні в змаганнях на кр. здвизі, ані в заграничних таборах. Складайте корону до корони, доповніть свій пл. одностріл! Готуйтесь!

— *Брати окр. звітодавці заведуть* слідство, чому деякі куріні і досі неприслали звіт за минувший шк. рік і зарядять, щоб хоч тепер надіслали разом з 10 % ми з чистого приходу куріня. За невиконання наказу куріні будуть розвязані! Скоб. Кр. звітодавець.

— *Нарада окружних звітодавців.* Дня 30. вересня ц. р. відбулася в Севлюші нарада окружних звітодавців, на програмі якої був правильник українського пласту і обговорення пластової діяльности. Діло уложеня пластового правильника, вислухавши примітки бр. дра Алискевича і бр. ред. Ворона передали наради бр. А Воронові. В справі пластової діяльності подали окружні звітодавці письменні справозданя Нарадами, в яких брало участь 6 окр. звітодавців и 7 заст. окр. звітодавців, проводив краєвий звітодавець бр. Авґ. Шеретій.

— *Курс провідників.* На нарадах окр. звітодавців вирішено уладжування районових курсів пластових провідників. Подрібний проєкт курсів виготовить бр. краєвий звітодавець.

— *Пластові куріні при учит. семинарії в Ужгороді.* При мужеській учительській семинарії в Ужгороді є два куріні в яких є реґістровано 68 пластунів. Звязковим є бр. проф. Яків Голота, курінними бр. М. Цірікус і бр. І. Гайович. Куріні держать сходини два раз в місяць. Курінь мае 26 новиків, до першого іспиту котрих приготовляє бр. Антін Ситовський. Пластуни участники приготовляються до 2. пл. іспиту під веденєм бр. Цірікуса.

— *10. літний ювилей* пластових курінів при муж. учит. семинарії в Ужгороді припадае на місяць листопад. З тої нагоди уладять пластуни тих кукінів, дня 24. листопаду 1934 велике ювілейне свято з богатою програмою, на яке запрошують ціле пластове братерство Підкарпатської Руси.

— *„Живі покійники“*, весела комедія, буде виставлена пластунами курінів при муж. учит. семинарії в Ужгороді дня 24. XI. 1934 в рамках ювилейного свята курінів.

— *Др. Едвард Бенеш*: Промова про підкарпаторуський проблем і його відношення до Чехословацької Республіки, стор. 60 ціна Кч. 2·50. Книжка має такі розділи: Вступ, I) Декілька історичних дат про розвиток підкарпаторуського народу, II) Світова війна й утворення автономної політичної підкарпаторуської цілости, вперше в історії підкарпаторуського народу, III) Підкарпатська Русь в рямках Чехословацької Республіки. — Проблем автономії, IV) Внутрішні проблеми Підкарпатської Руси: бій за меншости й за культурні орієнтації підкарпатського на-

— *Нарада окружних звітодавців.* Дня 30. вересня ц. р. відбулася в Севлюші нарада окружних звітодавців, на програмі якої був правильник українського пласту і обговорення пластової діяльности. Діло уложеня пластового правильника, вислухавши примітки бр. дра Алискевича і бр. ред. Ворона передали наради бр. А Воронові. В справі пластової діяльності подали окружні звітодавці письменні справозданя Нарадами, в яких брало участь 6 окр. звітодавців и 7 заст. окр. звітодавців, проводив краєвий звітодавець бр. Авґ, Шеретій.

— *Курс провідників.* На нарадах окр. звітодавців вирішено уладжування районових курсів пластових провідників. Подрібний проект курсів виготовить бр. краєвий звітодавець.

— *Пластові куріні при учит. семинарії в Ужгороді.* При мужеській учительській семинарії в Ужгороді є два куріні в яких е реґістровано 68 пластунів. Звязковим е бр. проф. Яків Голота, курінними бр. М. Цірікус і бр. І. Гайович. Куріні держать сходини два раз в місяць. Курінь мае 26 новиків, до першого іспиту котрих приготовляе бр. Антін Ситовський. Пластуни участники приготовляються до 2. пл. іспиту під веденєм бр. Цірікуса.

— *10. літний ювилей* пластових курінів при муж. учит. семинарії в Ужгороді припадае на місяць листопад. З тої нагоди уладять пластуни тих кукінів, дня 24. листопаду 1934 велике ювілейне свято з богатою програмою, на яке запрошують ціле пластове братерство Підкарпатської Руси.

— *„Живі покійники“*, весела комедія, буде виставлена пластунами курінів при муж. учит. семинарії в Ужгороді дня 24. XI. 1934 в рамках ювилейного свята курінів.

— *Др. Едвард Бенеш*: Промова про підкарпаторуський проблем і його відношення до Чехословацької Республіки, стор. 60 ціна Кч. 2·50. Книжка має такі розділи: Вступ, I) Декілька історичних дат про розвиток підкарпаторуського народу, II) Світова війна й утворення автономної політичної підкарпаторуської цілости, вперше в історії підкарпаторуського народу, III) Підкарпатська Русь в рямках Чехословацької Республіки. — Пробдем автономії, IV) Внутрішні проблеми Підкарпатської Руси: бій за меншости й за культурні орієнтації підкарпатського на-

— *Нарада окружних звітодавців.* Дня 30. вересня ц. р. відбулася в Севлюші нарада окружних звітодавців, на програмі якої був правильник українського пласту і обговорення пластової діяльности. Діло уложеня пластового правильника, вислухавши примітки бр. дра Алискевича і бр. ред. Ворона передали наради бр. А Воронові. В справі пластової діяльності подали окружні звітодавці письменні справозданя Нарадами, в яких брало участь 6 окр. звітодавців и 7 заст. окр. звітодавців, проводив краєвий звітодавець бр. Авґ. Шерегій.

— *Курс провідників.* На нарадах окр. звітодавців вирішено уладжування районових курсів пластових провідників. Подрібний проект курсів виготовить бр. краєвий звітодавець.

— *Пластові куріні при учит. семинарії в Ужгороді.* При мужеській учительській семинарії в Ужгороді є два куріні в яких е реґістровано 68 пластунів. Звязковим е бр. проф. Яків Голота, курінними бр. М. Цірікус і бр. І. Гайович. Куріні держать сходини два раз в місяць. Курінь має 26 новиків, до першого іспиту котрих приготовляе бр. Антін Ситовський. Пластуни участники приготовляються до 2. пл. іспиту під веденєм бр. Црікуса.

— *10. лїтний ювилей* пластових курінів при муж. учит. семинарії в Ужгороді припадае на місяць листопад. З тої нагоди уладять пластуни тих кукінів, дня 24. листопаду 1934 велике ювілейне свято з богатою програмою, на яке запрошують ціле пластове братерство Підкарпатської Руси.

— *„Живі покійники“*, весела комедія, буде виставлена пластунами курінів при муж. учит. семинарії в Ужгороді дня 24. XI. 1934 в рамках ювилейного свята курінів.

— *Др. Едвард Бенеш*: Промова про підкарпаторуський проблем і його відношення до Чехословацької Республіки, стор. 60 ціна Кч. 2·50. Книжка має такі розділи: Вступ, I) Декілька історичних дат про розвиток підкарпаторуського народу, II) Світова війна й утворення автономної політичної підкарпаторуської цілости, вперше в історії підкарпаторуського народу, III) Підкарпатська Русь в рямках Чехословацької Республіки. — Проблем автономії, IV) Внутрішні проблеми Підкарпатської Руси: бій за меншости й за культурні орієнтації підкарпатського народу, V) Закінчення. Промова Др. Едварда Бенеша, чільного представника закордонної політики Ч. С. Р. е цікавим документом офіційного погляду на Підкарпатську Русь. Не лише політикові, але й взагалі кожному інтеліґентові придадуться, для вжитку, цитати з багатої змістом книжки Др. Едварда Бенеша. Дешева ціна книжки робить її приступною для широких верств суспільства.

— *1000-лїтня уродин Фірдуссія.* В місяці жовтні святкували в Персії тисячиліття уродин найбільшого перського поета, Фірдуссія, автора епопеї „Книга королів“ (Шахнаме), яка складається з 60.000 віршів Частину епопеї Фірдуссія на українську мову переклав академик Аґ. Кримський.

— *Библія по циганськи.* Др. Ман, лектор анґлійської мови на универзитеті в Брні занявся перекладом библії на циганську мову. В цій праці помагае йому кількох студентів циганського походженя, що студіюють в бернському університеті.

Василь Кріштон:

Як відстранити зло.

Один учений на це питання каже:

1. Хто хоче зло відстранити, мусить найскорше самого себе очистити.

2. Хочеш бути добрим приміром в ціли здоконання правди, мусиш любити правду, я якій мусиш бути певний, незломний і витревалий.

3. Коли хочеш відстранити зло, потребуеш глубоку і щиру любов.

Коротко кажучи: Зло відсторонюється правдою, любовію і добрим вчинком.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

В наступнім числі Пластуна (за грудень) подамо обчисленя доходків, які вплили, як передплати й пожертви на пресовий фонд, і які були видатки за друк і поштові марки на Пластуна. Із того обчисленя увидять наші після і неплатники, скільки шкоди наробили вони людям, які лише чисто з ідейности перебрали на себе відвічальне і тяжке завдавня, видавання пластового часопису. Коли сесі байдужники не покинуть своєї закостенілости в ділі заплачення передплатного, примушені будемо ми видавання часопису застановити, на-

слідком чого скількитисячна пластова молодь зістане без свого орґану.

Та, щоби майбутні покоління бачили, з чиєї вини мусів заникнути одинокий цей часопис молоді, в січневім числі (1935) умістимо в ц й рубриці назвиска тих, які протягом року 1934 *не мали часу* заплатити за 96 сторін друку Кч 5.

Наших щирих прихильників просимо о дальшу підпору й на рік 1935. Передплата на рік 1935 виносить Кч 8 за 10 чисел (120 стор. друку). Просимо о ласкаве надсилання нам передплати.

Новійше на пресовий фонд вложили пп. Петро Воличко Кч 100, Йосиф Скиба 20, Гаврильцьо Петро 10, Дорогій Золтан 10, Др. Ключко Петро 5. о. Теофан Скиба 5, Ткачукова Одотя 5, Руда Марія 5, Др. Бирчак Володимир 5, Шерегій Евген 2. — Хто черговий?

ПОШТА РЕДАКТОРА.

КОЗЯ. Дякуємо за цінний матеріял. Чекаємо дальших твоїх так цінних фахових причинків.

БЛЕСК. Як не лаяти, коли й за таку дрібничку гніваєшся. Будемо лаяти. Кождого неточного у сповнюваню своїх повинностей мемо лаяти з метою направи. Вирочім пригадуємо закон: „Пластун точний“.

М. В. Решта прийде в наступнім числі.

П. П. ОВОЧІ. Кінець оповідання дуже гарний, жаль лише, що виведений із моря противних собі думок. Бракує в оповіданню поену, ну а тих противоріч аж за богато на ті два щпальти. А скільки раз вже казав, що при писанню треба трохи й думати, . . . льоґічно думати. „Надія Краю“ — також слаба. Не пійде.

ПОП. СПОМИНИ. Нема в оповданю ніякої дії. Все це лише громада до себе неналежних слів. Спробуй описати якусь подію з таборового життя.

В. СТАЛИЙ. Прийде в наступному числі.

Орґан українських відділів Союзу Пластунів Підк. Руси.
Виходить що місяця, крім липня і серпня. Редаґує; колеґія.
Видавець і відвічальний редактор: АНДРІЙ ВОРОН.
Адміністратор: Я. ШЕПЕЛЬ.
Редакція і адміністрація: Севлюш, ул, Розсипала ч. 34.
З „Центральної друкарні в Севлюші“ в піднаймі Ігната Рота в Севлюші
Новинкові штемплі дозволені числом 14.545-IV.-1934.

ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА
АН УРСР
№ Ж-2258